

**Onze blogreeks over
governance &
het nieuwe pensioenstelsel**

Deel 1

**Governance en het
Pensioenakkoord**

Margriet Adema

margriet.adema@montaepartners.nl
Mobiel: +31 (0)6 55 17 85 09

Frank Janse

frank.janse@montaepartners.nl
Mobiel: +31 (0)6 21 97 64 62

GOVERNANCE EN HET PENSIOENAKKOORD

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

Vanaf vandaag starten wij onze blogreeks met als thema 'Governance en het nieuwe pensioenstelsel'. Wij gaan u meenemen in de rollen en verantwoordelijkheden van diverse pensioenfondsgremia, zoals het bestuur, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht.

Hoe zit het bijvoorbeeld met de relatie tussen rol en aansprakelijkheid? En hoe effectief is het intern toezicht op pensioenfondsbesturen? Vraagstukken die nu al relevant zijn en straks in de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel alleen maar aan belang winnen.

Dit wisselen wij af met het belichten van meer generieke onderwerpen die voor alle organen van belang zijn. Wat houdt de open norm van evenwichtigheid in? Wat wordt verstaan onder effectiviteit en slagvaardigheid van het pensioenfondsbestuur? Wij voeden u met inzichten op basis van onze kennis en ervaringen uit de praktijk.

De wetgeving stuurt aan op een duidelijke governance

De regering windt er geen doekjes om: de bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsverdeling in het nieuwe pensioenstelsel moet duidelijk zijn. Niet voor niets heeft zij hier een apart hoofdstuk aan gewijd in de memorie van Toelichting bij de consultatieversie van het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Dat hoofdstuk ziet met name op de structurele situatie na implementatie van het nieuwe stelsel. De consultatieversie voorziet daarnaast in een uitgebreide set aan waarborgen voor een evenwichtige transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. In een volgende blog gaan we daar uitgebreider op in.

BELANGRIJKE STAKEHOLDERS VRAGEN NADRUKKELIJK AANDACHT VOOR DE GOVERNANCE

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

Niet verrassend hecht ook toezichthouder DNB veel belang aan een heldere governance. DNB ziet daarbij nadrukkelijk een regierol voor het pensioenfonds. Zoals Else Bos het verwoordde tijdens het PensioenPro jaarcongres van afgelopen december: "Fondsen vormen daarbij de cruciale schakel tussen sociale partners en uitvoeringsorganisaties".

DNB kijkt in haar toezicht op dit moment vooral naar het proces, bijvoorbeeld of alle gremia tijdig worden betrokken. Dit doet zij onder meer via rondetafel bijeenkomsten en uitvragen onder pensioenfondsen. Recent publiceerde DNB het eerste deel van de resultaten van de uitvraag van afgelopen najaar. Het merendeel van de pensioenfondsen heeft inmiddels acties, mijlpalen en afhankelijkheden voor het transitieproject gedefinieerd en overlegt periodiek met belangrijke stakeholders. Meest opvallende conclusie is dat meer dan de helft van de pensioenfondsen op dit moment geen beleid ten aanzien van datakwaliteit heeft.

Geleidelijk zal de aandacht van DNB meer verschuiven van het proces naar de kwaliteit en zorgvuldigheid van de besluitvorming. Het toezicht van DNB op de governance met betrekking tot het nieuwe stelsel krijgt daarmee met de tijd een meer en meer formele invulling.

De toezichtagenda 2022 van de AFM kent eveneens een centrale plaats toe aan de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Daarbij ligt de focus op keuzebegeleiding, zorgvuldige deelnemerscommunicatie en het risicopreferentieonderzoek. De AFM benadrukt dat pensioenuitvoerders voor impactvolle en complexe keuzes staan en roept op deelnemers hierin tijdig mee te nemen.

Tot slot vraagt de Pensioenfederatie in haar meerjarenagenda 2022-2026 specifiek aandacht voor de governance van pensioenfondsen met het oog op de transitie. "Dat raakt aan besluitvorming(sprocessen), gezamenlijke verantwoordelijkheid, draagvlak en beleidsruimte van pensioenfondsbesturen". In dit kader zal de Pensioenfederatie dit jaar onder meer starten met een impactanalyse van het nieuwe pensioenstelsel op uitbestedingsrelaties en de herziening van de Code Pensioenfondsen.

ACTIEVEN, SLAPERS EN GEPENSIONEERDEN MOGEN EEN GEDEGEN TRANSITIE VERWACHTEN

Onze blogreeks over governance
en het nieuwe pensioenstelsel

Het op orde hebben van de governance is een essentiële randvoorwaarde voor een gedegen besluitvorming door pensioenfondsen. En daarmee het fundament voor het uitoefenen van de kerntaken van een pensioenfonds, waaronder een solide en evenwichtige uitvoering van de pensioenregeling en het voldoen aan wet- en regelgeving. Eén van de doelstellingen van de Wet toekomst pensioenen is het vergroten van het vertrouwen in en maatschappelijk draagvlak voor het pensioenstelsel en het pensioenfonds. Dat is geen eenvoudige opgave, want we weten allemaal: vertrouwen komt te voet en gaat te paard.

Met de introductie van het nieuwe pensioenstelsel staan we op een belangrijk kruispunt. Weet de pensioensector het vertrouwen bij (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en andere belanghebbenden zoals werkgevers te herwinnen? Of moet ook in het nieuwe pensioenstelsel worden opgebokst tegen negatief sentiment rondom pensioenen? De wijze waarop de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel wordt volbracht, is essentieel in de beeldvorming en oordeelsvorming van de deelnemers over het pensioenstelsel in het algemeen en hun pensioenuitvoerder in het bijzonder.

Wij roepen de pensioensector op met een kritische blik en open vizier naar governancevraagstukken te kijken, de dialoog hierover aan te gaan en oog te hebben voor nieuwe ontwikkelingen en verfrissende ideeën. Met onze blogreeks beogen wij hier een zinvolle bijdrage aan te leveren. In de eerstvolgende blog nemen wij u mee in de rollen van en de taakverdeling tussen pensioenfondsorganen.